

Rolnictwo przyszłości

Rolnictwo zrównoważone – rolnictwo przyjazne środowisku.

Jest wiele koncepcji społeczno gospodarczego rozwoju społeczeństw. Jedną z nich jest koncepcja zrównoważonego rozwoju. Koncepcja ta zyskuje coraz większe znaczenie od lat 80. XX w. Definicja zrównoważonego rozwoju została przyjęta przez zgromadzenie ogólne ONZ w 1983 r., a odpowiedni dokument „Nasza Wspólna Przyszłość” został opublikowany w 1987 r. Definicja zawarta w tym dokumencie określa, że ***zrównoważony rozwój polega na zaspakajaniu potrzeb bieżących taki sposób, aby nie ograniczyć możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.*** Zasadniczym przesłaniem tego podejścia jest zwrócenie szczególnej uwagi na konieczność harmonijnego powiązania gospodarczych, społecznych i przyrodniczych aspektów rozwoju z potrzebami obecnych i przyszłych pokoleń. Zasady zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich zostały określone na konferencji ONZ w sprawie Środowiska i Rozwoju w Rio De Janerio w 1992 r. W koncepcji zrównoważonego rozwoju wsi mieszczą się działania, których celem jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, warunków życia na obszarach wiejskich przy jednoczesnym nienaruszeniu specyficznych zasobów wsi, do których zalicza się walory środowiska naturalnego, krajobraz, tradycje i dziedzictwo kulturowe. Podejście to godzi prawa przyrody i ekonomii. A. Woś, i J. S. Zegar (PAN 2002) w koncepcji zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich wyróżniają cztery główne kierunki rozwoju:

- ▶ ochronę obszarów wiejskich, w tym ochronę krajobrazu wiejskiego, różnorodności biologicznej i przeciwdziałanie erozji gleb,
- ▶ trwałą i zrównoważony rozwój rolnictwa,
- ▶ ochronę wody, gleby, powietrza przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego,
- ▶ zachowanie ostrożności przy rozwoju biotechnologii inżynierii genetycznej.

Rolnictwo zrównoważone, jako jeden z kierunków zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i alternatywa w stosunku do industrialnego rolnictwa o charakterze przemysłowym, powinno w sposób racjonalny gospodarować posiadanymi zasobami ziemi w taki sposób, aby w przyszłości mogły z niej korzystać i zaspokajać swoje potrzeby kolejne pokolenia producentów i konsumentów. Jego istotą jest dążenie do uzyskania stabilnej i jednocześnie opłacalnej ekonomicznie oraz akceptowanej społecznie produkcji w sposób niezagrażający środowisku.

Badania IUNG PIB Puławy określają główne cechy rolnictwa zrównoważonego na poziomie gospodarstwa rolniczego:

1. Zapewnienie trwałej żyzności gleby.
2. Dostosowanie gałęzi i kierunków produkcji oraz odmian roślin i ras zwierząt do warunków przyrodniczych i ekonomiczno-organizacyjnych.
3. Zrównoważony bilans glebowej substancji organicznej.
4. Zrównoważony bilans składników pokarmowych (nawozowych).
5. Wysoki indeks pokrycia gleby roślinnością.
6. Integrowana ochrona roślin.
7. Przestrzeganie zasad prawidłowej agrotechniki i zootechniki.
8. Troska o zachowanie bioróżnorodności.
9. Dostosowana do potencjału absorpcyjnego ekosystemu obsada zwierząt.
10. Racjonalne wyposażenie gospodarstw w zakresie infrastruktury technicznej.
11. Przestrzeganie zasad kodeksu dobrej praktyki rolniczej.
12. Racjonalna organizacja pracy, umiejętne zarządzanie gospodarstwem.
13. Postrzeganie gospodarstwa w jego związku z otoczeniem (obszarami wiejskimi).
14. Uzyskanie dochodów zapewniających porównywalne z pracą poza rolnictwem wynagrodzenie za pracę i środki na rozwój.

Zasady zrównoważonej gospodarki zostały określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Opracowana została i uchwalona przez Sejm RP Strategia Zrównoważonego Rozwoju Rolnictwa i Rybactwa. Zadania określone w tej strategii będziemy realizować w najbliższych latach. W dokumencie „Horyzont 2020”, określającym priorytety rozwoju UE, zrównoważony rozwój rolnictwa jest na czołowym miejscu.

**Opracował
Domagała Krzysztof**